

عنوان مقاله:

نورگیری در معماری گنبد بازارهای ایرانی (نمونه موردی: بازار اراک)

محل انتشار:

اولین همایش ملی معماری و شهرسازی (اندیشه، نظریه ها و روش ها) (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

بهروز حمزه لو - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

زهرا ترکمن - استاد و عضو هیئت علمی تمام وقت، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

علیرضا نوردی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

ناصر نوروزی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملایر

خلاصه مقاله:

معماری سنتی در ایران پیوسته تحت تاثیر عوامل اقلیمی بوده است؛ نور خورشید را می توان موثرترین عامل اقلیمی تاثیرگذار بر بافت شهر و شکل گیری ابنیه سنتی دانست که با توجه به موقعیت و شدت تابش در اقلیم های چهارگانه ایران، سبب سازماندهی فضایی و ایجاد راهکارهای مناسب برای کنترل و هدایت نور طبیعی شده است. در نتیجه میتوان عناصر متعددی همچون ارسی ها، پنجره، شباک و روزن را در فضاهای معماری مشاهده کرد که برای تعامل با نور آفریده شده اند. راه حل هایی که امروزه به دلیل پیشرفت تکنولوژی و تکیه بر آن به فراموشی سپرده شده است. در معماری ایرانی، تامین شرایط مناسب برای مشاهده و تجربه تنوع طبیعی نور و تاکید بر این تنوع از راه عناصر معماری، میزان نور، شیوه های بهره گیری از آن، جلوگیری از ورود تابش مزاحم و روشنایی بخشهای مختلف همواره مرکز توجه معمار بوده است. کاربردهای وسیع نور، خواه عملکردی باشد یا فیزیکی یا معنوی، در معماری سنتی ایرانی حکیمانه به خدمت گرفته شده است. سعی این پژوهش آن است که این شیوه ها را در بازار تاریخی شهر اراک شناسایی و گردآوری کند. یافته های پژوهش حاکی از آن است که هر یک از اقلیم ها به تناسب شرایط خود از روش خاصی برای بهره گیری از نور طبیعی استفاده کرده اند و عمیق ترین شیوه ها در اقلیم سرد و کوهستانی صورت پذیرفته و گاه سنتی برای دیگر مناطق شده است. توجه به جنبه های معنایی و فیزیکی در راستای یکدیگر و اهمیت به نور روز آموزه ای از برخورد پیشینیان ما با این مقوله است.

کلمات کلیدی:

بازار اراک، هورنو، مقرنس، گنبد، نور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/723929>

